

Kepodpisani se dopisi ne tiskaju.
Kepodpisana se pisma diskutuju po d
ravni svaki redakciji. Oglasni od b
radakih stoje 60 no., za svaki redak
više 5 no.; ili u slučaju optovetovanja
za pogodbu se upravo. Novci se
daju poštarskom naputnicom (as
segno postalo) na administraciju
„Naše Sloga“. Imo, premo i naj
blizu poštu valju točno osnati.

Komu list nadodje na vriome,
ako to javi odpravljivu u otvo
renu pismo, za kojo se ne plaće
poštarsko, ako se izvane napisao:
„Roklamacija“.

NAŠA SLOGA

Poučni, gospodarski i politički list.

Slogom rastu male stvari, a usloge sve pokvaru. Nar. Pos.

Poziv na predplatu.

Iztiče eto i dvadeset i treća godina što šaljemo naš list na krilo milog nam naroda. Pred vrati smo hvala Bogu dvadeset i četvrtoj godini. Pozivajući narod na novu predplatu, nadamo se, da će nam ostati vjerni svi staro pomoćnici i predplatnici i da će se k ovim pridružiti i oni, koji to do sada nisu mogli ili htjeli.

Predplata s poštarnicom za cijelu godinu stoji za imućnije for. 5, a za seljake for. 2. Za pol godine polovicu. Izvan carevine za poštarnu više. Novce ne treba šljati u započetnom listu, jer je predrago, nego poštarskom naputnicom. (Vaglia postale).

Buduć da nam se šalje više putova novce u razne slike, molimo svakoga, da uvjek točno naznači, što je za predplatu, što za što drugo.

I ovom zgodom molimo naše dužnike, da već jednom zadovolje svojoj dužnosti, jer nije lepo ni pravedno list primati a ne plaćati ga.

Preporučamo napokon svim rođenjima, da nam dopisuju iz svojih krajeva po istini sve, što misle, da može narodu koristiti.

Uprava „Naše Sloga“.

Iz carevinskog vjeća.

Bač, 5. decembra 1892.

Već od 5. novembra, dakle upravo mjesec dana zasedja carevinsko vjeće. Kad je počelo zasjedati, govorakalo se je, da će se već prije Božića rješiti proračuna za buduću godinu. Pripinilo se je prikraćeno razpravljanje, da se to čim lakše dosegne. Čim dalje, tim se je veće uvidjalo, da će bit težko to učiniti.

Razprava proračuna počela je dne 16. novembra, pak su već onda mnogi mislili, da je težko, ako ne nemoguće, razpraviti celi proračun u mjesec dana, ako bi stvari i posve ređevo tekle. Jer valja pominjati jedno, da ima proračunski odbor razpraviti ipak mnoge stvari u svojih sjednicama, i da kad on razpravlja, nemože razpravljati vjeće; drugo, da mnogi za-stupnici preražnih narodnosti, vjerskih i družvenih načela, ranjih zemalja, žele prilikom proračuna iznjeti svojih želja i zahtjeva i pritužba.

Doslo je pak što-šta, što je upravo onemogućilo obavljenje razprave; a upravo oni, koji bi bili mogli pospremiti razpravu, su u novije vriome tako rekuć radili na tom, da se njom čim jače zavlače.

Jedan takav dogodaj je sražaj Čeha M a s a r y k a sa Niemcem Menger-on. Onaj je dokazivao iz njemačkih knjiga i novina, kako Niemci na to idu, da Slavene ne ponjemče, paće i samu monarhiju podrede. Niemac M e n g e r , nemoguće pobiti navedo M a s a r y k o v e , napao je najprostije na njega i na česki narod, te je nazvao veleizdajnikom i sve one, koji se uzimaju za česko državno

pravo. To jo izazvalo opravdani gnjev kod svih Čeha, kod svih Slavena, paće i pravednih Niemaca. M e n g e r u onoga dana nisu zastupnici dozvolili govoriti; sjednica morala je biti zaključena.

Slijedećega dana tekla je cesta razprava dosta mirno i jako ozbiljno. M a s a r y k metnuo je predlog, da se izabere odbor, koji ima razpraviti u vrijedu nanešenu mu po M e n g e r u . Taj predlog bio je prihvoren, i odbor za to odmah tega dana izabran, koji je stvar razpravio.

Medutim su već u toj sjednici govorili i M e n g e r , koji nije niti sad opozvao svoja klevete, i M a s a r y k , koji je mirno dokazivao, kako je opravdano sve što je rekao, i pobijao M e n g e r a ; a zastupnik dr. K a i z l i i grof D e y m dali su izjave, jedan u ime Mlađočesa, drugi u ime českih velikaša. Te izjave odbijaju sa svom odlučnošću napadaj M e n g e r a i prosvjedu proti tomu, kao da bi bili svi oni izdajnici, koji su za državno pravo česko, za koje je sav česki narod, koje je potvrđeno tolikimi državnim spisi, kao i najvišimi svetčanimi izjavami i reskripti.

U sljedećoj sjednici izvjestio je odbor o u vrijedi nanešenoj M a s a r y k u po M e n g e r u . Izvjestio je u ime odbora Niemci konservativac dr. pl. F u c h s . Obrazložio je stvar posve stvarno, naglasiv, da su svi članovi odbora, dakle i ljevičari Niemci, složni u tom, da je M e n g e r M a s a r y k u uvradio kad ga je nazvao veleizdajnikom za to, što je za državno pravo. Većina odbora, da je za to, da se M e n g e r u dade ukor, najveća kazan, što ju zastupnik može dobiti. Manjina odbora, Niemci ljevičari i nacionalci, osvjeđeni su takodjer o u vrijedi, ali nisu za ukor, jer da je M e n g e r već bio radio onoga nazova kažnjenu, pozvan na red. Govorili su o toj stvari za predlog većine odbora Česi M a s a r y k , H e r o l d , K r a m a r i Ž a ě e k , te N i e m a c L u e g e r ; proti predlogu dva Niemca ljevičara i jedan nacionalac. Ta razprava vodila se je preko potura, celiu jednu sjednicu. Za predlog većine glasovalo je 155 zastupnika, proti 104. Zanj glasovali su svi Česi bez razlike stranaka, svi Poljaci, svi Rusini, svi Hrvati i svi Slovenci — dakle svi Slaveni, a k njima su se pridružili konservativni Niemci i antisemiti.

M e n g e r dakle, koji je nazvao veleizdajnici one, koji su za državno pravo, bio je pripoznat krvicem od svih zastupnika, a od većine dobio je ukor za to.

To bijaše velika pljuska nesumno za M e n g e r a , nego i za Niemce ljevičare, koji su u ovo zadnje doba uvek skupno, zajednički i složno sa obim velikimi klubovi glasovali, a sad su najednom oba proti sobi imali.

Vlada je morala iz toga vidjeti,

One je ceto to vrieme šutila, al je već slijedeti dan poslije toga progovorila kneza Š v a r c e n b e r g a . On je u svojem govoru iztaknuo, da se mora još razjasniti, da li je dualizam monarhije više škodan nego li koristan. Način dualističkoga uredjenja monarhije da nije nepromjunaljiv. Dok obstoji, treba da svaka stranka gleda, da ima svoga zastupnika u vjeću krune, i da se nista nepoduzmu, što bi moglo biti na ubar kojoj stranci. Njegova stranka, koja je uvjek za sve vladine predloge glasovala, koja je glasovala i za valutu, izgubila je poslije toga glasovanja českoga ministra P r a ž a k a .

Tim se je zadovoljilo jednoj stranci, ljevičarom, al se je ozovoljilo druga, imenito česku. Pravoga sjedinjenja između stranaka nemože biti, ako ne ima glavnih načela i stožernih pitanja, koja bi jih sjedinjivala. Prije nego li dodje do nekoga stalnoga sporazinja između većine vjeća, moralo bi se rješiti pitanje školskog, pitanje jezikova. Dok se to neizvede, mora svaka stranka gledat, da štograd neizgubi, na svoju štetu a na korist druge. Neugodno je čuti, kad se vali, da se nemože imenovati ministra jedne stranke ako k tomu neprivoli druga jedna stranka. On stoga pita vladu, je li voljna predložiti kruni imenovanje českoga ministra?

I taj govor, i to pitanje, kao da bivaše sporazumno postavljeno.

Ustao je ministar-predsjednik T a a f f e i osvrnu se jo na govor i odgovorio na postavljeno pitanje. On je za to, da se M e n g e r u dade ukor, najveća kazan, što ju zastupnik može dobiti. Manjina odbora, Niemci ljevičari i nacionalci, osvjeđeni su takodjer o u vrijedi, ali nisu za ukor, jer da je M e n g e r već bio radio onoga nazova kažnjenu, pozvan na red. Govorili su o toj stvari za predlog većine odbora Česi M a s a r y k , H e r o l d , K r a m a r i Ž a ě e k , te N i e m a c L u e g e r ; proti predlogu dva Niemca ljevičara i jedan nacionalac. Ta razprava vodila se je preko potura, celiu jednu sjednicu. Za predlog većine glasovalo je 155 zastupnika, proti 104. Zanj glasovali su svi Česi bez razlike stranaka, svi Poljaci, svi Rusini, svi Hrvati i svi Slovenci — dakle svi Slaveni, a k njima su se pridružili konservativni Niemci i antisemiti.

M e n g e r dakle, koji je nazvao veleizdajnici one, koji su za državno pravo, bio je pripoznat krvicem od svih zastupnika, a od većine dobio je ukor za to.

To bijaše velika pljuska nesumno za M e n g e r a , nego i za Niemce ljevičare, koji su u ovo zadnje doba uvek skupno, zajednički i složno sa obim velikimi klubovi glasovali, a sad su najednom oba proti sobi imali.

Vlada je morala iz toga vidjeti,

stranke, da jih za se predobije. e da uzmogneg parlamentarno vladati. Mjesto toga, oni nećine ništa onoga, čim su se grozili; dogovaraju se sa načelnici velikih stranaka; zahtjevaju, da se razvane u obće odreće dok se stanje razjasni, a dispozicioni fond, da so jedva na svrši razpravi. Zahtjevaju, da se stvori većina po njihovoj volji, navadjuće stranke i frakcije, s kojima su voljni stupiti u većinu, izključujući one, s kojima neće, da budu u savezu. Dogovaraju se i s vladom, i zahtjevaju od nje, da jih podupre u njihovih zahtjevih takodje obzirom na stvaranje većine u carevinskom vjeću.

Da je do nje, bi bila valjda i to učinila. Al tomu su se oprli Poljaci, na koje su računali ljevičari, i boz kogih ljevičari nemogu imati većino. Poljaci su tom prilikom, kao već i prije kod atere Menger-Masaryk, pokazali, da nezaušnjuje svoje braće u odlučnih momentih, i da nisu voljni vezati se sa protivnicima narodnostno ravnopopravnosti i državnih prava. Ljevičari prevarili su se u svojih računih, i da njim nije vlast priskočila na pomoć, koliko je u njezinoj moći bilo, oni bi bili potisnjeni a kut.

Ona se je s njima dogovarala. Ona je u svojih novinah dala izjaviti, da ministar-predsjednik, odgovarajući na govor Š v a r c e n b e r g a , nije uit iz daleka mislio reći štograd proti njim; da mogu glasovati proti dispozicionom fondu, al da ona neće to uzeti za glas nepovjerenja, nit će radi toga pretrgati s ljevičima svezo. Pače, neće s njom pretrgati sveze nit onda, ako odstupi ministar K u e n b u r g ; premda uvidja, da bi to sveze onda teže bile, te s toga želi, da K u e n b u r g ostane ministrom.

Plelo se je to od 23. do 29. novembra, pošto se je u to doba držalo samo jednu sjednicu, i pošto se je u sjednicama 29. i 30. novembra puštao slobodnu riječ po dragoj volji samo da se dade miljencem čim više vremena. Bilo je to vriemo, u koje su i ostale stranke mogle postaviti svoje zahtjeve, imenito one, koje vlastu poštuju, bez da bi njim ona vratila milo za drago. Mjesto toga njihovi su muževi u velikoj većini razteklji se koje kuda, dočim drugih ovđje nit nebjijašo. Njim bijaše glavno o to, kako su kašnje pokazali, da uzdrže vlast grofa T a a f f e - a , a nisu ni malo da mislili, kako da grofa T a a f f e - a prisile, da zadovolji zakonitim zahtjevom naroda, kojega zastupaju.

Stranaka, koja je izvan cete to igre, motrila je bistrim okom sve, što se dograđa; razpravljala je ozbiljno i svestrano o položaju, i došla je do uvjerenja, da se vlast grofa T a a f f e - a nije malo promjenila, da je ona uvjek ona i ista naprema S l a v e n o m , te da stranaka neima nikakva povoda, da promjeni svoje držanje naprama vlasti, samo za to, da iz neprilike izvječe vlast. Vlada se nije promjenila nit igdje ikako obetala ili dala jamstva, da će se promjeniti. Stranaka ta

arku.

Dopis je novac u arku.

Nobillegovani listovi se neprimaju.

Priopiplata u poštarnom stoji 6 for., za soljak 2 for. na godinu. Razmjerne for. 2 1/2 i 1 1/2 za pol godinu. Izvan carevinske vlasti poštarni.

Na malo jedan broj 5 novč.

Urođeničtv i administracija nosa se u Via Farinet br. 14.

znala je, da su njezini predstavnici često proti svojemu uvjerenju, na štetu svoga naroda, radili, samo da spase vladu, i da je pak vlast ostajala onakva, kakva bila prija; da je vlastala proti onim, koji su ju spričavali, a za one, proti kojima su ju spašavali.

Mislimo tu na Mladočeh. Bez obzira na lijevo ni desno, a obzirom samo na vlast, na njezin postupak naprma češkom narodu i drugim slavenskim narodom, na stanje njihova i drugih slavenskih naroda, ona je odlučila svoju državu, kojomu je dao izražaj u svojem krasnom govoru dr. Herold. Njegov govor valja da donesete u cijelosti ili bar u obširnom izvadku, toli je znamenit za razjašnjenje naših odnosa.

Poput Mladočeha radili su i nezavisni hrvatski i slovenski zastupnici. I oni su razpravljali i sami i u družtvu svojih saveznika Mladočeha, i odlučili svoje držanje obzirom na stanje hrvatskoga i slovenskoga naroda i obzirom na postupak vlade grofa Taaffe-a naprama tomu narodu. Zastupnik Biankini dao je u svojem govoru izražaj tomu držanju. (Izvadak iz njegova govora donesti ćemo drugi put.)

Učinio je to kod razprave o dispozicionom fondu, koja se je vršila dva dana, dne 1. i 2. decembra. Biankini govorio je već prvi dan. Već taj dan govorio je i Plener, a po drugi put sljedeći dan poslio govoru Čehu Herolda, Poljaka Jaworskog, Hohenwarta i ministra predsjednika.

Poljak Jaworski, u ime poljskoga kluba, izjavio je osobitom odrješitoštu, da su Poljaci stranke, kojoj su nuda sve državni interesi, pa će radi njih bez obzira na pouzdanje za vlast ili nepouzdanje proti vlasti glasovati za dispozicioni fond; da su oni voljni raditi za interese države sa svim strankama, da neće da se nijedna stranka iz toga rada izključi; da bi stranke, koje bi imale sačinjavati stalnu većinu, morala vezati stanovita načela, da stalno ujedinjenje stranaka predpostavlja neke preduvjetje, kojih dosad između velikih stranaka parlamenta neima. Brani Taaffe-ov odgovor na Švarcenbergov govor. To isti čini i grof Hohenwart. Brani vlastu, pobijajući razloge, koje ljevice navadja za to, što je, bar prividno, obrnula vlasti hrbat. O tom da li je vlast odlučila drugačije postupati nego li do sad, da li kanti zadovoljiti zakonu ravnoopravnosti i željam konservativaca, nekaže nit rieči.

Grof Taaffe pročitao je izjavu u ime vlade. Vlasta da stoji na temelju obstojećega ustava; u zakonom opredoljenom odnosaču sa drugom polovicom monarhije. Obzirom na sadanj položnji veli, da vlasta stoji na načelima izrečenih u priestolnom govoru 11. aprila 1891.; da naslanja na sve umjerene stranke, koje zatajuju svoje stranačke želje, kako do sad, tako i unaprijed; da nije neće odvrnuti od njezinih načela nit poprimljenje nit zabacuje dispozicionoga fonda, i da se tim njezino držanje naprama umjerenim strankama neće nit unaprijed menjati.

Pošto je još nekoliko governika govorilo ili dalo izjavu, pošto je govorio još jednom Plener, prešlo se jo na glasovanje, i to po imonih.

Moglo se je predvidjati, da će bit više glasova proti vlasti nego li za nju, pošto su bila uzaludna sva nagovaranja, da Česi i Hrvati glasuju za vlastu, bez da bi se ova na isti obvezala, bez da bi bila dala ikakva jamstva, da će od sebe postupati prema Čehom i Hrvatom

drugache nego li je postupala do sad i nego li sad postupa. Pit onim očjebičnim „b-a-b-a-u“, kakovim se grozi Slavenom svaki put, kad ona što od njih troba — da će naimo, ako tako neudine — ljevice slaviti pobjedu — nisu se dali odvratiti od svojega postupka. Oni negledaju što ljevice nego gledaju kakva je vlasta prema narodom, koje oni zastupaju.

Pošto se dakle nije moglo predbititi za vlastu nit Čeha nit Hrvata, moglo se je podvijati, da će većina biti proti vlasti, ali se je ipak napestištu očekivalo uspjeh glasovanja. Velik dio zastupnika je svaki za se glasove brojio.

Proti dispozicionom fondu glasovalo je 167 zastupnika, za njih 146 zastupnika. Razlika je dakle od 21 glas, koliko nitko nije očekivao.

Proti glasovali su kao obično Česi, Hrvati, njemački nacionalci te ovaj put i Niemci ljevičari, koji inače već dve godine sa Poljacima i Hohenwartovcima uvek glasuju. Za su glasovali Poljaci, konservativci, antesemiti i nešto Coronini-jovaca.

Vredno je zabilježiti, da za dispozicioni fond nije glasovao nijedan Hrvat, jer su petorica njih glasovali proti; Klaic, Bulat i Šupuk su utesniti, a Bartić se je od glasovanja udaljio. Nije glasovao nit i jedan zastupnik Istre, jer su Leginja i Spinčić glasovali proti, Bartoli je izbašao, a Rizza neima.

Glavna skupština

„Gospodarske Zadruge“ u Kastvu.

Dne 27. pr. mj. držala se u dvorani „Narodnog Dom“ u Kastvu glavna godišnja skupština „gospodarske zadruge“ za gornji kraj sudbenoga kotara Veliko. Približno bijelo 150 članova. U 14.10. otvorio ga podpredsjednik Antun Jelusić skupštinu, na što pravori družveni tajnik u kraku slijedeće: Vam svima bilo bi milo, da imamo među nama vrloga našeg predsjednika g. dr. Laganju, a zaista da bi to i njemu vrlo ugodno bilo; da učiniji ga poslovni drugačje vežu. Ovlašten sam, da Vam gospode izrazim njegove najdarđenije pozdrave. (Povici: Živio predsjednik!) Gospodo! Taj muž je mnogo učinio za ovu rodnu svoju obštinu; kano zastupnik u zemaljskom odboru i carevskom viču radio je vazda najodlučnije za kmetijski boljšak i pokazao se doista pravim apoštolom rada, stednju i dobra gospodarenja. Toga muža, gospodo, da nam Bog pozive! (Dugotrajni: Živio Legionu!)

Kod točke 1. pročita tajnik slijedeće svoje izjavu:

Poštovani zadružnici!

S radošću ovo hoću da pokažem, kako jođ odbor i ljetos po svojim silem nastojao, da bi ova načina „Zadruga“ što bolje napravila i što više koristila. Od zadruge glavna skupština, što se ju držala lani u božićnih blagdanima, pa do danas, držao je družveni odbor svojih 5 sjednica, i to 4. i 25. februara, 18. maja, 8. avgusta i 4. novembra. A sada čujte rodnom, što se pri tome u pojedinih stvari zaključeno — nijo odbor dobavio, jer nije bilo novaca. U očlue se odbor nije mogao strogo držati proračuna, jer se nije od zemaljskog odbora primilo tangente od lovnog prihoda, gdje se računalo primiti 180 for. Kad se jo zam. odbor pitalo, da radom tangente odrediti izvodi, odgovorio je isti, da to ne misli učiniti, dok se još očekuje provijenja potvrda po zam. saboru glasovano propisanog datotičnoga zakona; na to je odbor ponovno pitao, da se načini „Za drugi“ ona tangenta na tomuči postojanečega pokrajinskog zakona na 30. junija 1886. br. 12 svakako odluci — ali je odbor dobio isti odgovor kano i prvi put.

Ložišću na Križiću u dobrom je stanju. Na proljeće se jo opet jedan komad na novo zavabio, tako da će se buduće godine moći na novo vabiti među članove diečili.

I voćnjak u Klanu, p. i višestruko rukovodjenjem g. učitelja Lusnica, rođen je način. Po zaključku lanjsko glavno skupštinsko izvadiće se sada u istom vogenuku preko 2000 oplemenjenih voćaka, to će se od istih danas modru Vas poslati 1950 komada.

Konsčno moram s radošću izjaviti, da su za ovu godinu skoro svih zadružnici uplatili svoju članarinu. Tko još nije, noka se pozuri, a za buduće godinu — kako već rekoh — nastojte da odbavite na dobu.

Jedan od ovih triju bika se je pokvario, to se je morao prodati. Prodav se javnom dražbom za svetu od 60 for. i 1. n. sa koji novac će se pak što skorije kupiti novo blago. — Poslije lanjske glavne skupštine podolio se avo više gospodara zapisivati u ovo kmetijsko druživo; tako je broj članova jako narasao, pak se na proljeće moralo skrbiti za novo škropilnicu. K prvačnjem 0 škropilnicom dobavio je odbor ovo godinu 7 novih. Sve to škropilnico stoji ukupno 280 for. 20 n. Morilo se u to ime pripomoći od zemaljskog a kulturnoga vjeća, ali se nije ništa dobilo, tako da sav onaj skup podnosi druživo sam. Zato se mora baš žaliti, ako takli članu ništa negledaju ni nečuvaju zadružnih škropilnica, kako da bi darovane bile. Ako se škropljene makar samo za pol ure prepusti, valju istu škropilnico dobro oprati, jer drugačije se namah pokvari. Pak i to će još reći, da se škropilnica, kad već posvome odrabe, mora odmah odboru poslati. Toliki kaša:

„naša je dobra, netreba je popravljati, držat ćemo ju za drugu ljetu“. Ali to ne valje, jer odbor mora škropilnico natrag primiti, nesamo da je dalo popraviti, već da je viđi, da je imao, da znade da su još žive — jer je odbor za to odgovoran. Na proljeće se i tako škropilnico nazad među članove podstavi, dakle za što držati jo?

Kako ćete vidjeti iz proračuna za g. 1893., što će Vam se poslije roztumačiti, odbor jo i za buduću godinu odluči dobiti 6 novih škropilnica i 5 starih posve prisnati. A jer su 2 već posve za ništa, biti će tako u svemu dobrih 20 komada. Nu to sve neće biti dosta, jer državu već sad ima 209 članova, a onda će ih sasigurno imati mnogo više. Zato se svakom članu toplo proporuči, da članarinu za g. 1893. platiti najduže do konca februara, jer drugačije neće biti nikako moguće dobiti novišljenojih škropilnica.

Madre galicu (vitrol) će odbor i usapred za članove sam dobitavati, da bude narodnije, bolje i cijenije. Ljetos će jo medju članova rasporeći 1250 kigr. galicu uz dosta nisku cenu od 26 n. po kilu. — Po odluci odbora ljetos su svih članu dobili svoje knjižice. Ova knjižica nosi ime člana i vrločne upisa; sadržaje družvena pravila i ima rubrike, kamo blagajnik ubilježi potvrdu, kad zadružar plati članarinu. S ovom se knjižicom član izkaže povjereniku, kad treba škropilnicu, vitrolu, kad goni k zadružnom juncu itd.

Odbor je polag zaključku lanjske glavne skupštine narudu nešto sjemjanja, i to 8 vrsti djeteline iz Beča, 12 vrsti turkinje iz Pešte i raznog povrća iz Erfurta, pa to da dobri gospodarom, da zasiju i kašnije jede, kako se što ponosno.

Dobrini za našu zemlju i kraje pokazalo su se 2 vrsti orijene djeteline, 2 vrsti rane turkinje u 1 dugih krastavaca. Drugo zastupnik u zemaljskom odboru i carevskom viču radio je vazda najodlučnije za kmetijski boljšak i pokazao se doista pravim apoštolom rada, stednju i dobra gospodarenja. Toga muža, gospodo, da nam Bog pozive! (Dugotrajni: Živio Legionu!) Kod točke 1. pročita tajnik slijedeće svoje izjavu:

Poštovani zadružnici!

S radošću ovo hoću da pokažem, kako jođ odbor i ljetos po svojim silem nastojao, da radom tangente od lovnog prihoda, gdje se računalo primiti 180 for. Kad se jo zam. odbor pitalo, da radom tangente odrediti izvodi, odgovorio je isti, da to ne misli učiniti, dok se još očekuje provijenja potvrda po zam. saboru glasovano propisanog datotičnoga zakona; na to je odbor ponovno pitao, da se načini „Za drugi“ ona tangenta na tomuči postojanečega pokrajinskog zakona na 30. junija 1886. br. 12 svakako odluci — ali je odbor dobio isti odgovor kano i prvi put.

Ložišću na Križiću u dobrom je stanju. Na proljeće se jo opet jedan komad na novo zavabio, tako da će se buduće godine moći na novo vabiti među članove diečili.

I voćnjak u Klanu, p. i višestruko rukovodjenjem g. učitelja Lusnica, rođen je način. Po zaključku lanjsko glavno skupštinsko izvadiće se sada u istom vogenuku preko 2000 oplemenjenih voćaka, to će se od istih danas modru Vas poslati 1950 komada.

Konsčno moram s radošću izjaviti, da su za ovu godinu skoro svih zadružnici uplatili svoju članarinu. Tko još nije, noka se pozuri, a za buduće godinu — kako već rekoh — nastojte da odbavite na dobu.

Anto Dukić, tajnik.

Izjavu se prima odobravanjem na znanje.

Kod 2 točke čitatelju se računi od prošle upravne godine. Primaju se na znanje, a za pregledanje istih biraju se gg. nadučitelji Butković, te obč. savjetnici Vlah i Marković.

Kod 3. točke razlužo tajnik proračun za g. 1893.

Isti se prihvata neprormjenjeno sa ukupnim prihodom od 864 for. i 2 n. i isto tolikim razdom.

Kod točke 4. (možibitni predlozi), prima se predlog g. Butkovića, da odbor nabavi američanskih vabaca, te iste među puk rasprostrani, davajući je ipak članom cijenju nego drugim. Razpravljiva se nadalje o nabavi jedne mlatiličice, ali se ne dolazi do zaključka. Gosp. Butković proporuča odboru, da uvede strogi red priporabi družvenih škropilnica. Odbor to uvažava, kamo i primjetbu g. savjetnika Baćića, da bi se moglo jošte zemljista u način utoci, ako prostor na Križiću nedostaje za obiljevo gojenje vabaca.

Buduć noime daljnjih predloga, skupština proporuča odboru, da uvede strogi red priporabi družvenih škropilnica. Odbor to uvažava, kamo i primjetbu g. savjetnika Baćića, da bi se moglo jošte zemljista u način utoci, ako prostor na Križiću nedostaje za obiljevo gojenje vabaca.

Za tim je slijedilo dijeljenje vabaca, od kojih je svaki član dobio deset komada.

D O P I S I .

Iz Sv. Mateja 25. novembra t. g. — (Konac). Pošto je danas gospodarstvo postalo pravom znanosti, to se mora svakako i ti upoznati sa temeljnim načinima umaza gospodarstva. Pantil: dobro uredjeno gospodarstvo hrani umjerenu i poslenu obitelj u mnogo sigurnije nego ikakav zanat ili trgovina. Rekoh dobro naredjeno. Ti dakle ne smiješ utjež raditi, kako su tvoji stariji radili. Oni su istina kojima znači, što smo mi od njih naučili, ali nisu znali sve, a onjma... ono, što se je iz njih iznajelo i izmisljalo — izumilo.

Izdatan ti je prihod miljeku, kojo se danas novi budući il ružno vrijeme, dažd ili snieg u velikoj množini nosi na prodaju na Rieku. Od pričke je nužde, da vidi pažnju posvetiti na stajce i na tunareno gojedo, hodoči li, da ti budu od veća korišti.

Bavši se raznim zanatom. — Eto, pruži ti se zgrada, da svojo sinovo školu „De la vasku školu“ u Kastvu, nebi li tuvo stekli potrebito zanjanje, koje će im u budućem životu doista služiti. Baviš se napokon radnjom u bližnjem gradu Rieci — nejko doba godine po šumama oko Sniežnika ili drugdje daleko od domovine kano po Hrvatskoj, Bosni i Hercegovini, Ugarskoj, Galiciji te čak u Ruskoj. Preporuči ti se, da sve što vidis u tudjini dobra i učena, nastoji, da preneses u tvój milij kraj. Biti ćeš hvala dostojan.

Ovartah u kratko tvoju prešlost i sadašnjost, a par orta tvoju djelatnost, iz koj je čvrjak lesno razabradio može, da noide saslušati, ali bi imao ići. Ima doduši i častnih i hvaljivih iznimaka, ima iznadju vas. Imaš, kamo se sve to više zauzimaju za jednog, ali žalibovo o većini moram uzkriti sa onom starom Kastavskom posluvicom: „goni tovaru na most, on neće nego pod most“.

Kako da si pomognemo? Pobjaviti se moramo za dobar uspjeh naraštaja.

Ti uvidjaj potrebnu školu, u koju i velika većina rado žalje svoju dječecu, uužaljivo od to većinu malo marljivo skolu; drugo svršiv školu, da ne bací knjigu za vrata ili na polici, noga da i nadalje čita knjige i novine, koje zajosučuju u njegovoj djelokrug. Knjiga lahko razumljivo i počne, kamo što su knjige družtva, „a o r o l i m a“. Između novina, „Naša sloga“ i po koju drugu gospodarsku novinu, ako mi do rukuh dodje. Knjiga nas lišava pogriješiti i predusta svakojakih, upoznava sa svijetom. Budote li se knjigom bavili, noć više nastati doba „t a b e l a r a“ — nobudu više raznii sumljidžija: kako da se gospodarskom zadrgom upisuje pod Hrvatsku; da će se škropljom protiv porneroru unistiti vinovu lozu, da je životinja jaduš škropljeno ličeo poginula — a dorjek obolio i umro pijud takova vino i stotinu drugih neslašnih i nezmočnih, kakvih nobi nit pas na maslu polizao. U avoje vremu naslo se ipak bedaka i tupoglavac, koji su u avo se sljepo vjorovali. Bio je mnogi Toma nevjorni — a taj se danas kaje, što vijo i on škropio.

Kad sam voć natkrnuv „t a b e l a r e“ i gospodarsku zadrgu, hoću nječto, da

Slogi⁴, a to tim više, jer iz ovih se krajeva riedko kada stogod dita u ovom pobornici hrvatskoga prava Istre.

Za stalno Hrvati braća naše Istru žudom bi se začudili i s liveom i desnom se križali, kad bi k naruši došli i malika u našem Nerozinskom selu boravili, to opazili ponasanje ovđeosuđih žitola. S time hoće reći, da i doravo doljde može trediti, da je ovo mjesto čisto hrvatsko, jer svim (osim možda dvojicu ili trojicu) materinski je jezik hrvatski tako, da djeoca jednog i drugog spola nezadu ni buknuti u kojem drugom jeziku. Ali ipak neki talijanski začešnjaci, išrodi roda avog, koji nezadu drugo nego mrziti ono, što je hrvatsko i proganjati neduženim nađinom zagovaratelje i uzdržatelje domaćih hrvatskih prava, hoće da zagovaraju i uzdrže netemeljitu talijanskiju stranku na štetu hrvatske — da li ovo hrvatsko selo izgledalo kada prva florentinska varoš — Bože dragi! Hoće li veće nemarnosti i nepravednosti od ove? Na osorkoj talijanskoj (!) občini zaступa ovo hrvatsko selo osam ili devet osoba, koje nezadu nego puhat u rog nekoga domaćeg tobubo bogataša. Jadići! Radi njega zanjuje svoj hrvatski karakter; njemu za ljubav grdo i mrze na porabu hrvatskog jezika u službi božjeg, dođe je to dopušteno. A zašto ta privrženost?.. Jer sam njemu dužan, jer od njega primam radnju, jer od njega mogu dobiti malo novaca na zajam; zar ja moram zato biti njemu rob? Kad mu je plaćan kameo redu, kad mu poštano radim a on me pišta, što može da od menue drago iziskivati? Zašto moram ja biti i njegova podprincip? A l! sumješani moji, kamo je išlo vaša čast, vaš ponos, vaš hrvatski znak? Spomenuto se od kojeg sat roda i kraja; otvorito jednom veće pospane oči, to pogledajte i pripoznajte vašu hrvatsku narodnost. Valja da se dalje ne dejstvimo zavaravati, treba da jednom veće povremeno drugačije misli i raditi. Mi smo evi Slavjani a na pose Hrvati; držimo se dakle ponosito toga čestnoga i slavnoga imena. Zar nevidimo kako braća naša po cijeloj Istri na noge se dižu i žele postati gospodari u svojoj kući? Ajde, i mi dakle pripravimo se Brzo, t. j. do malo mjeseci imati demokratske izbore; red je, da se sporazumimo, da radimo za hrvatsku stvar, da izvadimo osorku občinu iz ruku talijanske i da si tako osvjetljamo naše poštano lice, te da bacimo i ovi talijansku kulu na slabom temelju sagradjenu. Braćo moja Nerozino! Na polje veće radojublje; premda so hoće još vremena do ovih novih občinskih izbora, treba ipak da ostavimo na stran naš dosadašnji nemar il nehaj, a da se svojki i na vremje zauzvemo za stvar. Ako mi budemo tako u slogi radi, izvojevati ćemo stalno pobjedu hrvatskoj stranki; drugačije smrtnote ćemo ostati i dalje tudi robovi. Ja cijenim, da ako budete samo slušali vešu saviest i držali se većeg hrvatskog ponosa, da ćemo ostati slavodobitni. Cielo će Vam Istra čestitati i slaviti će vas kao dostojne njezine pobornike. Pomogao nas Bog i živili!

Listnica uprave.

Gosp. dr. F. P. u N. Do konca tok. godine hoće se još 450.

Oglas

kojim podpisani povijlio gg. članove „Zadruge za odvod u urbiničkom polju“ na radovitu glavnu skupštinu, koju će se obdržavati dne 27. t. m. o 9 sati jutrom u občinskom uredu u Vrbniku sljedećim dnevnim redom:

1. Izbor odbora.
2. Izbor pregledača računa.
3. Odobrjava proračuna.

Za promicateljni odbor
Krk, dne 5. prosinca 1892.

Predsjednik: Dr. Vitežić v. r.

Poziv.

P. N. gospoda članovi čitaonica „Zora“ u Opatiji pozivaju se k redovitoj skupštinici, koju će se obdržavati dne 8. decembra t. g. o 4. uru posle podne sljedećim dnevnim redom:

1. Pozdrav predsjednika.
2. Izvješće blagajnika.
3. Izbor odbora za gođinu 1893.
4. Izbor dvojice revizora.
5. Možebitni predlozi.

Opatija 6. decembra 1892.

Ivan Flamin v. r.

predsjednik.

Obavljaju naručivo to odprema posto poštarnice:

Velečasnom svećeniku

podpisani se uljedno preporeduje za izradbu svakovrstnog crkvenog posudja, izdaje se srobra, alpaka i majdovine, kao: pakapnica, kafeža, čuščiljaka, svećenjaka, svjetionica itd. itd. u najnoviših i lepih oblicima a po najuživljim cijenama.

Stare predmete popravljaju te ih kroz žganje i posrebroju i pozlaćuju.

Na zahajov žalje ilustrirane cijenike odani

Teodor Slabanja
srebrnar u GORICI (Görz)
ulica Morelli br. 17.

Obavljaju naručivo to odprema posto poštarnice:

Drogerija

Arturo Fazzini u Trstu

Ulica Stadion 22. — Telefon 519.

Veliči izbor mineralnih voda, samoljubljenja boja na ulju najbolje vrsti; orvone, žuto, zeleno, vjenčane i crne po 28 novi kilo. Olovne bijelje po 32 novi kilo; tutijino bijelje najbrži po 40 novi kilo. Osim toga volik izbor boja na vodu i kistova, svake vrsti po cijeni, a kojim nijesu moguće konkurrirati.

Sklađadski glasovitog pokrokoplita od Kwidske (Kurnburg Vlobohtrpulver) za životinje, Izbor narodija, boja, liekova — sklađadski sumporni a modro galic za porabu kod traja. Naručiteljima dojmo na bresplatno purabu telefona. 28-52

Veliki krah!

Newyork i London nisu poštodiili ni euro-pojsko kopno, to bija jedna velika tronica srodnih predmeta prisiljene podjetici čitavo skladiste uz vremenu nizku odstotku radničkoj sili.

Ja sam počeo, da toj uolog ovrem.

Prodajem

dakle svakomu, bio bogat ili siromaš, alirede prodomete uz samu odstotku od for. 6.60. i to: 6 kom. najsl. stolnih noževa pravim engl. razom. 6 amer. patent. srobr. vrste iz jednog kom. 6 " " žlica običnih 12 " " žlica za kavu. 1 " " veličina žlica za juhu, 1 " " mličko. 6 engleskih Viktoria-tase. 2 " " krasnili svetnjaka za stol. 1 " žljajovni. 1 " fina posuda za cukar.

42 komada svega.

Svih 42 navedenih komada stajalo je prije 40 for., danas se mogu sati dobiti uz najnižu cijenu od 6 for. 60 nov. — Američki patent-srobro jest skroz i ekspres biela kovina, koja pridržava boju za 25 godina, no jamči. Za dokaz, da ovaj oglas nije

nikakva prevara

priblijevaju nekoj od hijedina poštarskih pismi a ponovni aručba, koje sam primio i izravnim i dobrim moje robe, to se javno obvezam vratiti svakomu novac, komu nobi toba konvenira.

Samo pravo, ovom ubijezjeno markom. Svi od drugih tvrdka oglašeni slični predmeti, jesu padišani.

Pošti se samo poštarskim pouzetjem ili za gotov novac.

Osobito se preporezuće za čišćenje toga potrebite prah, škatulice sa uputom 15 nov.

Tko želi dakle imati solidnu robu, neka upotriboj oru zgodin i noka naruči najnju garniture jedino kod

P. Perlberg, glavno sklađište i agent jedinjenog amer. patent-tvornice za arboru robu Wien, I. Fleischmarkt 14-22.

Izvadak iz zahvalnice:

Da garniture od 42 komada posvojim za dovoljno; pošaljite mi još slijedeći.

Novi Banovci 12. jula 1892.

Slm. kat. Župa.

Da pripoznam mi garniture jošam posvojiovan; posvojna naručna sledi.

Ponedeljak 10. jula 1892. Eduard Kroupa nadučitelj.

2-1

za pranje.

27-52

Drogerija

Augusta Rizzoli-a

ulica Malcanton br. 13 u TRSTU

sklađište sveća voćanih, ljekovitog uja, mineralnih voda, raznih ornala, boja i kistova, sapuna mirisavih i za pranje.

Fran Epron

ulica Arcata.

Nić već kašljaj!

Balzamski petorski prah
odvrači svaki kašalj, plučni i brončaljni katar
a dobjiva se u odlikovanju lijekarni
PRAXMARER (telefon 207). „Ai due Mori“
TRST: Piazza grande. 28-52

Poštarsko pušilje odprema za odmah uz 55 nov.

ili toliko listovnih maraka. Pozor pred provaram.

U radionici klepara

GIUSTO BIASUTTI

opunomoćenog graditelnog vodovoda u željezničkim cijelim Via Barrera vecchia. Trst broj 10 gradi i drži na sklonu kupolj u posudah, sa stolicom sa lit box podi iz cinka žvasto građenju, to izvadju u drugu radnju kleparsko uz najlože cijene. Ilustrirani konci dobijaju se gratis. 28-52

Jedino društvo pločara

Petar Levichnik i dr.

Osobiti ovršitelji radnja cementom postignu u tom do sada svuda najbolji uspjeh, o čemu posjeduju mnogo brojne svjedocstve za izvedeno razno cestovne shodove, komponici na baštu itd. itd. Izvadjući cementiranje zidova, izvadjući cementiranje zidova, izvadjući cementiranje zidova, izvadjući cementiranje zidova, nadalje bilo kakvu oblađuju u cijenom Porti land a kamjenjem bilo koja boja i miraura, obavljaju laženju shodoru to odstranjivanju vlagi i umrila. Izvršuju svaki putravak uz jako obuhvatu cijene. Radnji obavljaju najvećom brzina u vježbi u pokrajnah, Dalmaciji, Istri itd. Za narudbu dosta je napisati dopisnicu.

Stroka radnja je zajamčena. U radi, da doma biti radnjami požađenim kano do sada, bilježimo se na stovanjom

Društvo pločara

PETAR LEVICHNIK i dr.

Ulica Madonina br. 21, I. kat., 52-57 vrata 11.

LJEKARNA

A. KELLER

ex Rondolini

utemeljena godine 1769.

TRST,

Via Riborgo br. 13.

Raspodjelje slijedeće osobitosti:

Glasovito i pravni brezilo, Brezilo, željeznički. Obično bakalare ulje; isto ulje sa jedom i željezom. Elitski Čecca okripljujući i probavljajući. Elitski Čecca proti grusnel, Ansteriskski vod za ustu.

Tokući saponi proti ozbiljnim. Obdu poznatu vodu katerima i utvrđivanju katramu. Kasicu proti pojatim bolestim. Indijski esencen, likor proti suboboli. Elektrotak Tarmadina a Antila. Vino sa Chinom poput Marsala okripljujući židudac Prašak za gube bijeli i ružičasti. Prašak ciparski bijeli i crveni itd. itd. Glavno sklađidlo rogači krovne knjige Esterhazy. 21-27

NB. Primaju se narudbe za tuzemstvo uz pogodbu povoljno i uz pouzdro.

Povlaštena međunarodna agencija za potovanje

z dokretom kr. ug. vlade 26/4 1891. št. 1799, P. S. III.

43-52

Dragotin Pirelli

(Carlo Pirelli) — Reka, Via del Lido 587 vis-à-vis il molo Adamich.

Prodaja vožnih listova:
za usko mesto preko moja ili kognega (listki II. razred po znaku cijeni). Izdaje lista za taj u nazaj za jedno leto a obrezisti po 20% in to po cijeni, katerega si budi evropske ali američanske drustva.

Izjava vožne listike (biljeti) po pravilima za Ameriku i preko Havre, preko Anversa, preko Bremena, preko Hamburga, preko Liverpoola, preko Glasglowa i preko Southampiona. — Za Australiju: preko Genove, preko Marsilje, preko Lione, preko Loudona i preko Dartmoutha. — Za Australiju: preko Genove, preko Bremena, preko Anversa i preko Hamburga. — Za progo Irske (td.): preko Genove i Montevideu, preko Hamburga uprav kroz Magellanovo tijeku i preko Bremena, Colon (Colón, Panama, zelenično) Panama, Iquique itd. preko mreži po znanih cen.

Potnikom ni treba, da zahtjevaju navodne vožne karte, niti da mislijo za razred ali položaj kapara. Dostoji, da dođe do agencije na Reki ter da tu kupijo kartu, potom moreo u vaskom mestu ostati, kjer jin je drago od kjer odlije parobrod u dnevih, dočenih inu od agencije. Agencija bude pazila na točnu odlu

janu, vrhu tegu je u komunikaciji z vsemi mestima u vsemu državu: in kjerki se oglasijo potnik, gledati će na to, da ne bodo trašili za čekanje, impak poslale se ih bodo takoj u oni kraj, od koder najpoprej odlije parobrod, priporučujujši jim samo takim drustvom, koja skrb za dobro hrano na parobrodu. — Jamči se za točan odhod, kakov je označen na potni karti in povrnuju se stroški, ako su zakusni po krovni agencije, t. j. ako ne prispe o pravem času u dočeno mesto, valed tegu, ker se je agencija zmotila u račenjanju, koliko čas traži zelenična vožnja ali pa, da ni već prostora na parobrodu. — Ker imamo agenciju u New Yorku drugo agencije za apotelicu po vsej Severno-Američki, izdajala bude rečka filijalna karta po najniži ceni za svako mesto u Severni Ameriki.

Za svako određeno mesto izdavaju agencija vožne karte.

Gori omenjena agencija daje pojedinu glodu cenu, kakor glodu dneva in mesta odhoda.

Preskrbija zabele
za prtljago in blago za svako mesto, po morju ali po kopnom. Zavezuju se po polzvezdovima o svakim stvari, koja bi se bila morda izgubila ali pozabila po poti u Amfersku ali kam drugam.

Svi strojevi za poljodjelstvo

vinogradarstvo i voćarstvo.

Mlatilnice,

mline za čišćenje žita

izbiralnice,

rezalnice krme,

mline za voće,

tiskalnice za voće, grožđje i vino

kuo takodje svakovrste druge strojeve i oruđja za poljodjelstvo, vinogradarstvo i voćarstvo itd. itd. novog Izvrsnog ustroja raspabilje najefiknije

IGN. HELLER u Beču,

2/2 Praterstrasse 78.

Ilustrirani katalogi i zahvalnice pisma u hrvatskom, njemačkom, talijanskom i slovenskom jeziku pošljaju se na želju bospitalno i franko.

Strojevi dajuju se na pokus — jamči se za nje — pogređe su povoljno.

Cijene su iznova snižene!!!

18-20